

Provozní management

Standardizace IV

Hana Svobodová
Vysoká škola ekonomická
2025

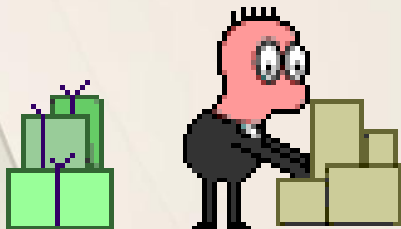
Velikost výrobní dávky

Výrobní dávka je určité množství výrobků, které je současně zadáváno do výroby, výrobky jsou opracovávány v těsném časovém sledu s jedním vynaložením nákladů na přípravu a zakončení (t_{pz}). Jedná se o základní plánovací a evidenční jednotku.

na sklad

x

na zakázku

Velikost výrobní dávky při plánování výroby na zakázku

Velikost výrobní dávky je především určena:

- Velikostí zakázky
- Spojování zakázek

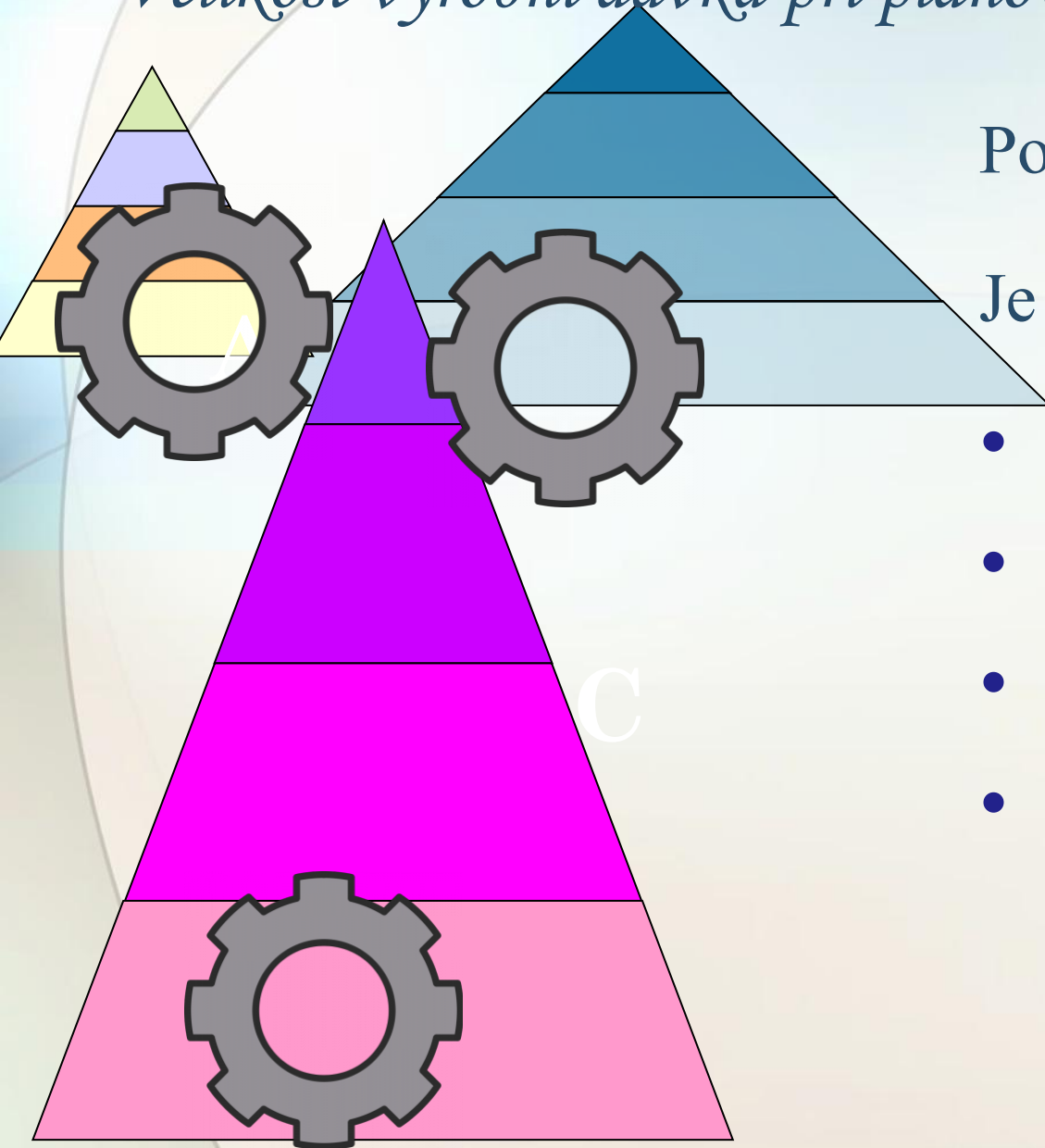
Velikost výrobní dávky při plánování výroby na sklad

Otázka: Je ekonomické vyrobit určitý druh najednou, či jej rozložit do více výrobních dávek?

Předběžnou velikost výrobní dávky je možno stanovit zpravidla dvěma způsoby:

- Minimální výrobní dávka
- Optimální výrobní dávka

Velikost výrobní dávky při plánování výroby na sklad

Potřebujeme 30 ks/ týden:

Je lepší vyrábět?

- 30 ks za týden?
- 6 ks denně?
- 120 ks měsíčně?
- 1500 ks ročně?

Malá výrobní dávka $\times$ velká výrobní dávka

- Velká výrobní dávka:

- 😊 Lepší využití výrobního zařízení, snižování nákladů na přípravu a zakončení na jeden kus
- ☹ Vyšší vázanost (vyšší náklady na skladování, pojištění,.....)

Optimální výrobní dávka

Celkové náklady = minimální

$n_v \times \text{dávka} / 2$

+

$n_{pz} \times Q / \text{dávka}$

= min

$$d_v = \sqrt{\frac{2 * Q * n_{pz}}{n_v * t}}$$

Minimální výrobní dávka

Je dolní přípustná hranice výrobní dávky
vzhledem k využití výrobního zařízení

$$tpz / (tk \times Dv) = k_a$$

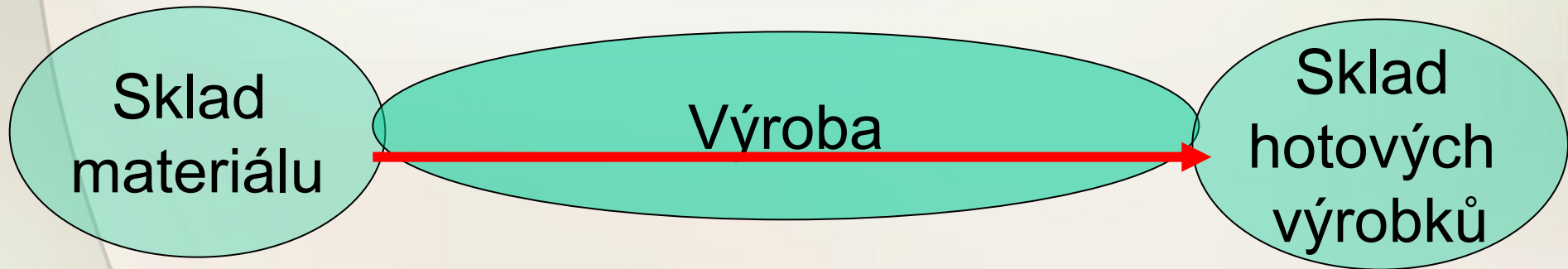
$$k_a = 2 - 12 \%$$

$$d_v = \frac{\sum_{i=1}^m t_{pzi}}{k_a * \sum t_{ki}}$$

Průběžná doba výroby

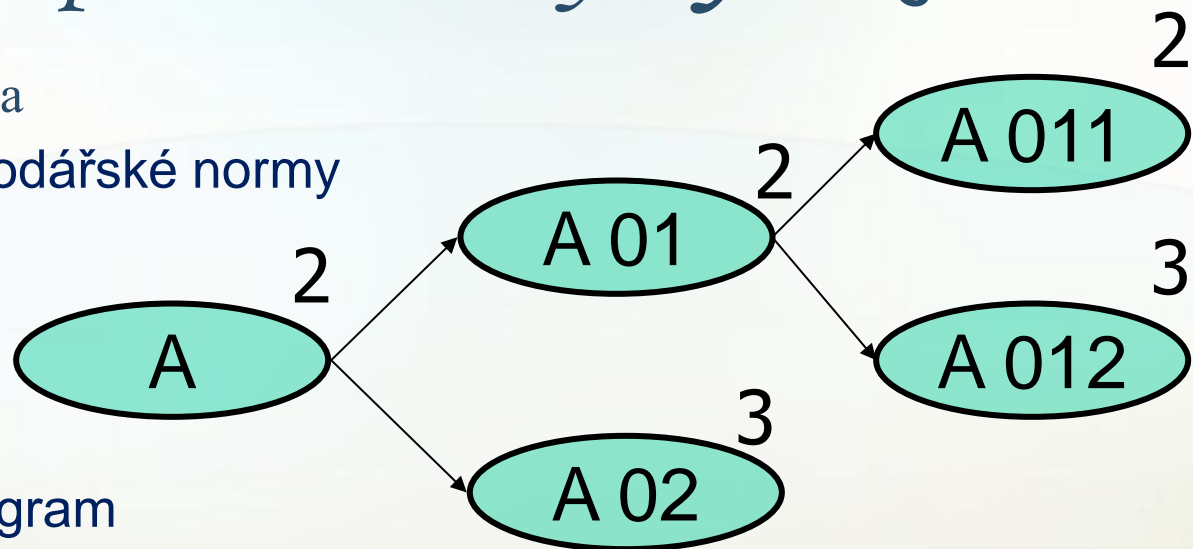
- Časový úsek nutný ke splnění určitého výrobního úkolu za daných technických a ekonomických podmínek

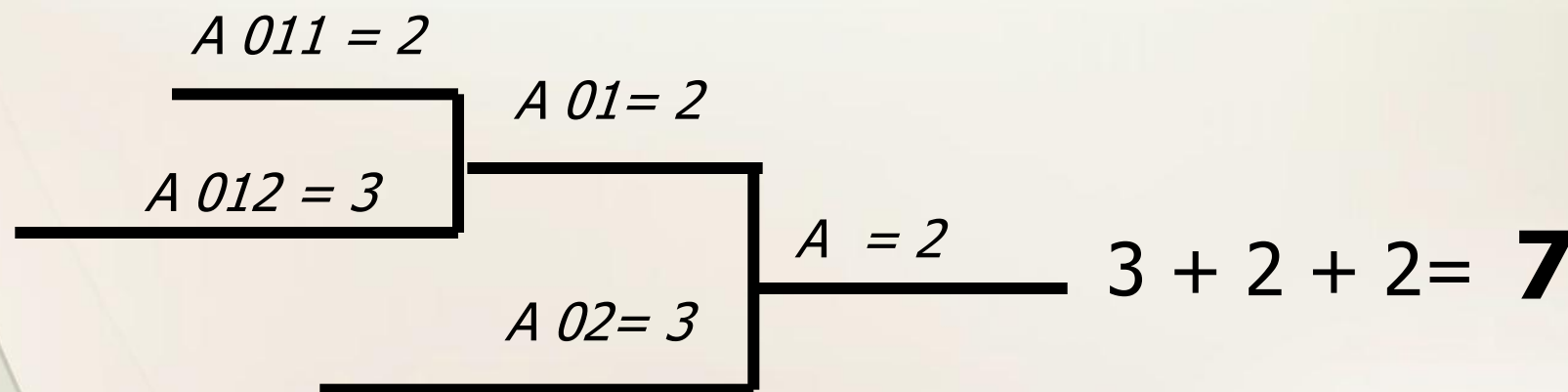
Propočtově analytická metoda výpočtu průběžné doby výroby

Montážní schéma

Technickohospodářské normy

Úsečkový diagram

Průběžná doba výroby dávky

$$t_{pz} = 10 \text{ minut}$$

$$t_k = 6 \text{ minut}$$

$$d_v = 4 \text{ ks}$$

$$10 + 4 \times 6 = 34$$

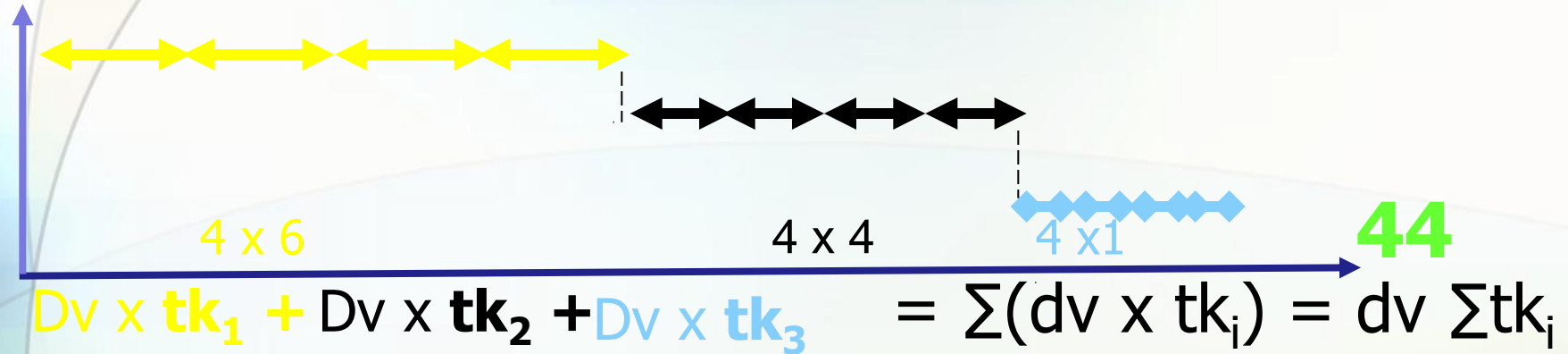
- postupný způsob předávání
- souběžný způsob předávání
- smíšený způsob předávání

$tk_1 = 6 \text{ minut}$ $Dv = 4ks$

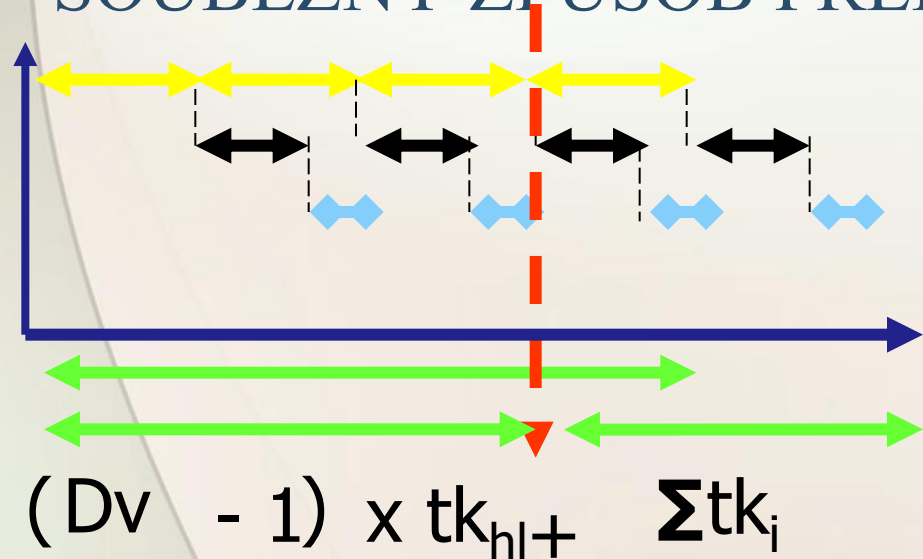
$tk_2 = 4 \text{ minuty}$

$tk_3 = 1 \text{ minuta}$

- POSTUPNÝ ZPŮSOB PŘEDÁVÁNÍ

- SOUBĚŽNÝ ZPŮSOB PŘEDÁVÁNÍ

Postupný způsob předávání

$$t_{post} = d_v * \sum_{i=1}^m t_{ki} + \sum_{i=1}^m t_{pzi} + \sum_{i=1}^{m-1} t_{mpi}$$

$$t_{post} = * \sum_{i=1}^m t_{ki} * \frac{d_v}{n_i * s_i} + \sum_{i=1}^m t_{pzi} + \sum_{i=1}^{m-1} t_{mpi}$$

Souběžný způsob předávání

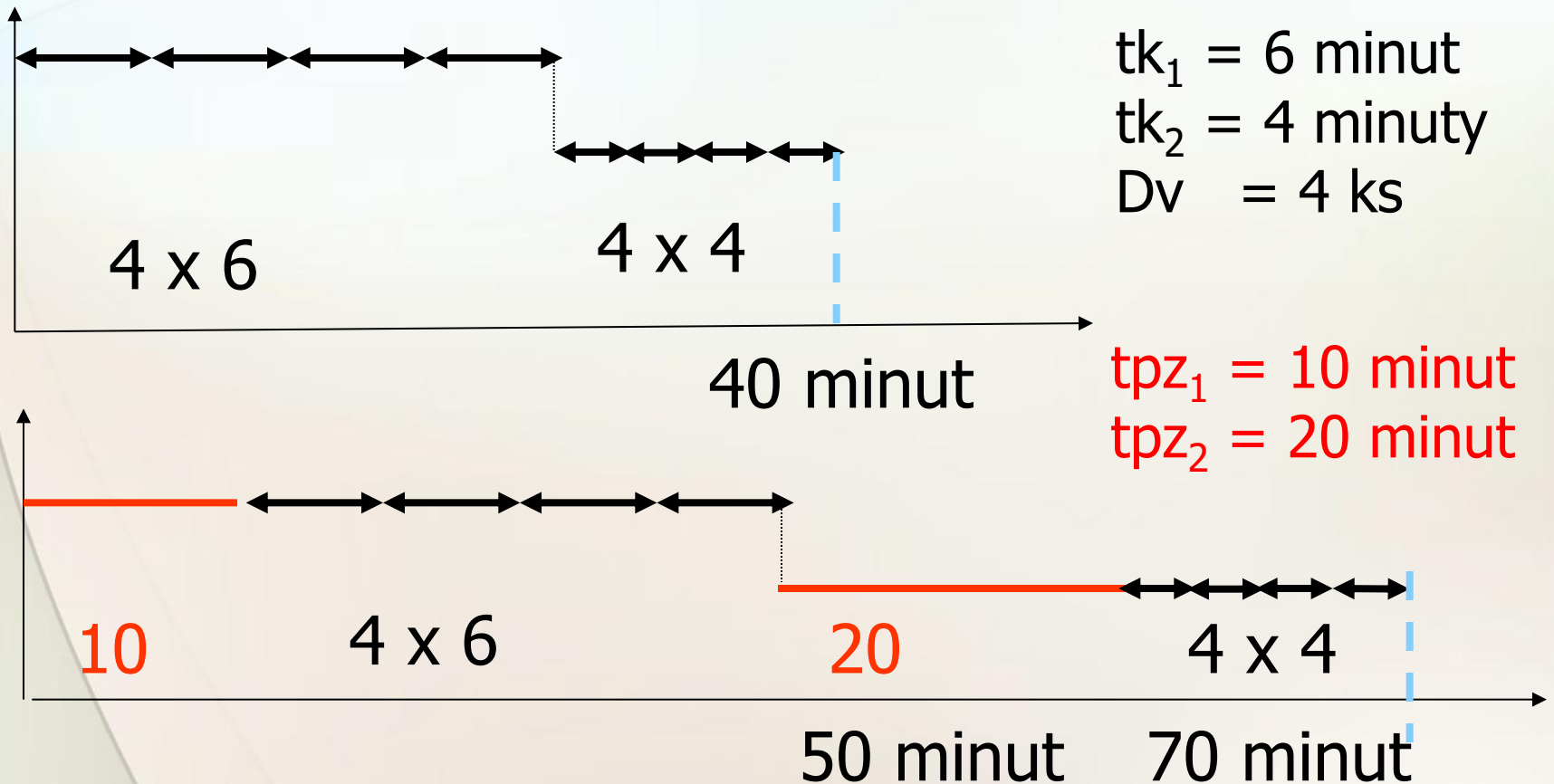
$$t_{soub} = (d_v - 1) * t_{khl} + \sum_{i=1}^m t_{ki} + \sum_{i=1}^m t_{pzi} + \sum_{i=1}^{m-1} t_{mpi}$$

$$t_{soub} = \left(\frac{d_v}{n_{hl} * s_{hl}} - 1 \right) * t_{khl} + \sum_{i=1}^m t_{ki} + \sum_{i=1}^m t_{pzi} + \sum_{i=1}^{m-1} t_{mpi}$$

Postupný zp.: čas t_{pz}

- *Přípočítávají se veškeré časy $t_{pz} = \text{suma } t_{pzi}$*
- *Nebo pouze t_{pz1}*

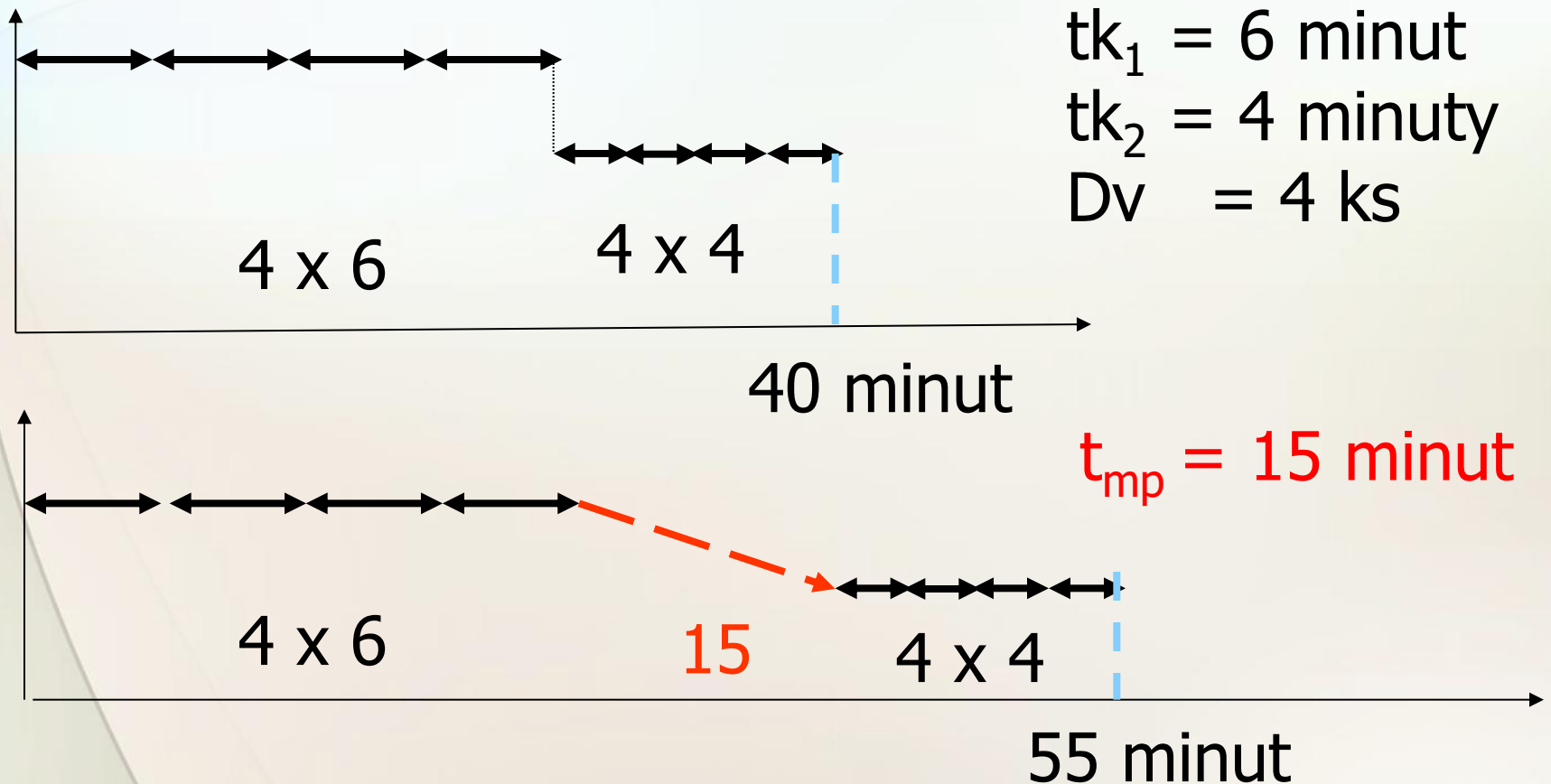
• Postupný způsob

Postupný zp.: čas t_{mp}

Také všechny časy t_{mp} se přičítají = suma t_{mp}

- Postupný způsob

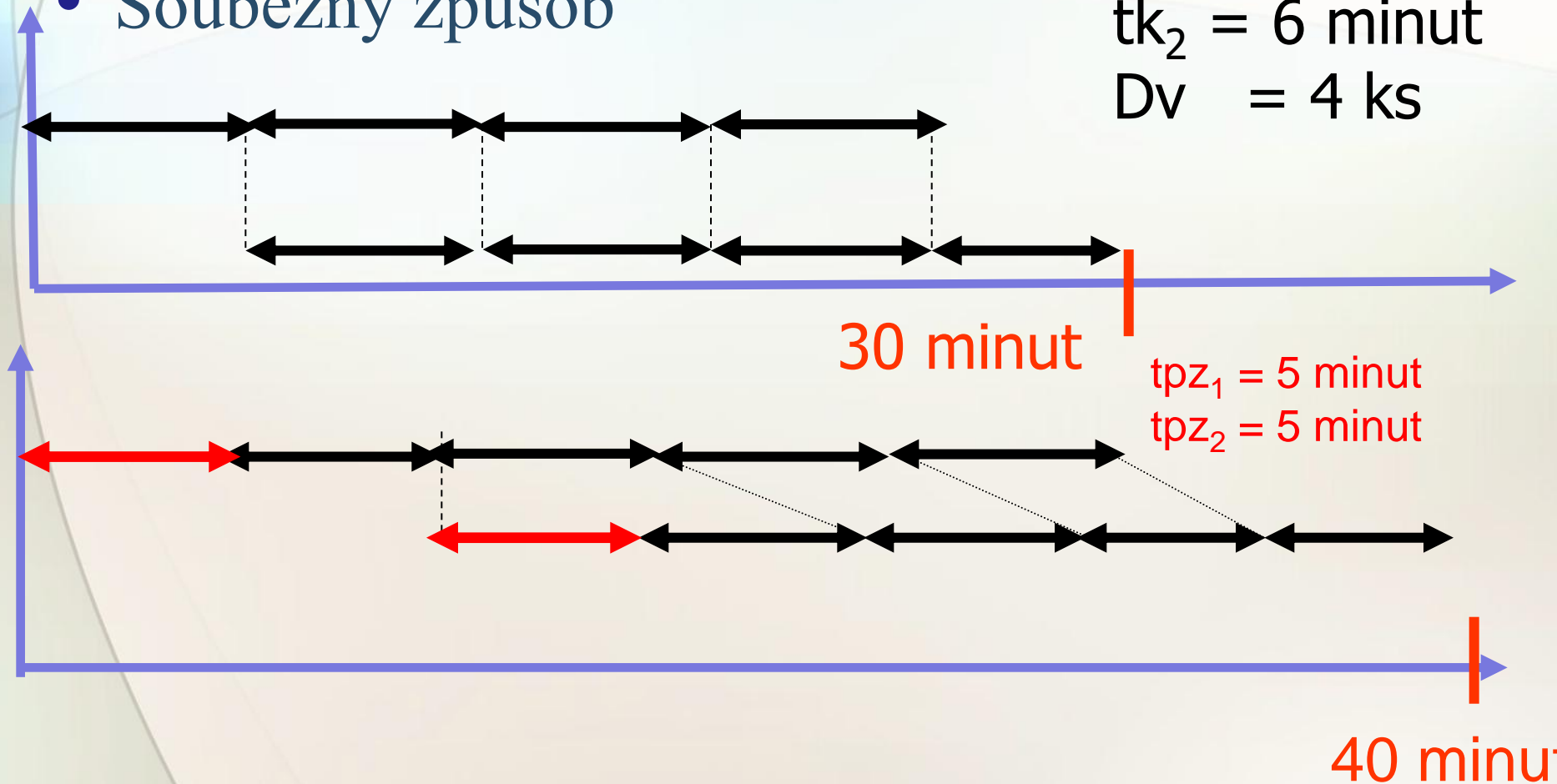

Souběžný zp.: čas t_{nz}

- *Přípočítávají se veškeré časy $t_{pz} = \text{suma } t_{pzi}$*
- *Nebo pouze t_{pz1}*

• Souběžný způsob

$tk_1 = 6$ minut
 $tk_2 = 6$ minut
 $Dv = 4$ ks

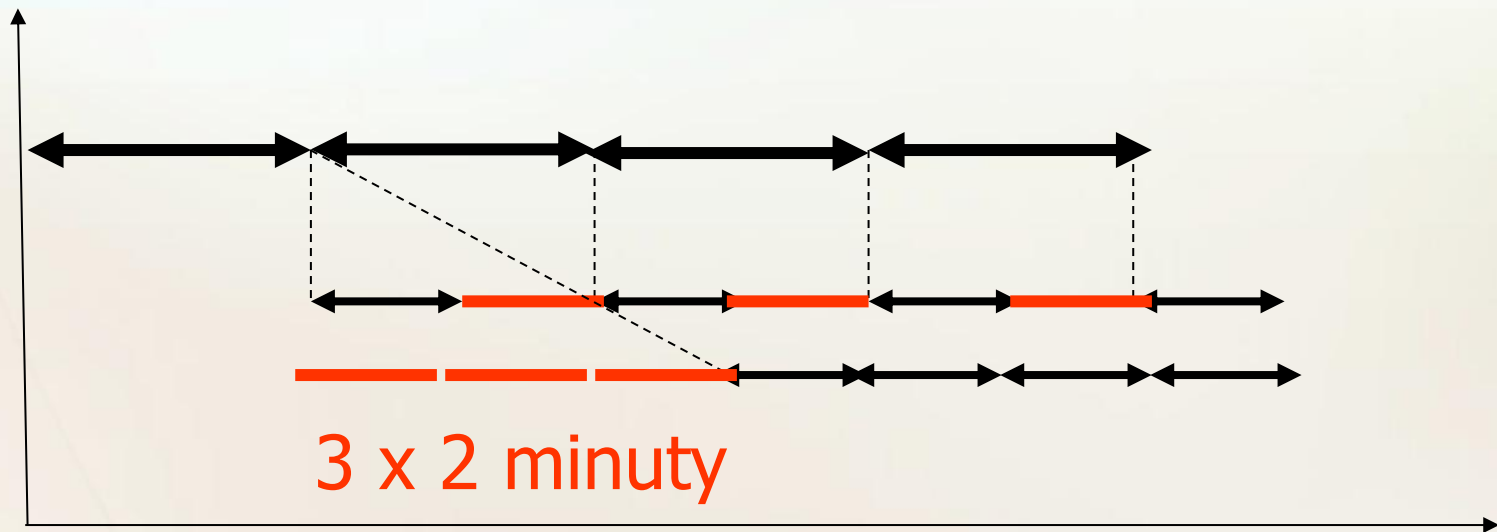
Souběžný způsob: prostoje + synchronizace

- synchronizace

$tk_1 = 6$ minut

$tk_2 = 4$ minuty

$Dv = 4$ ks

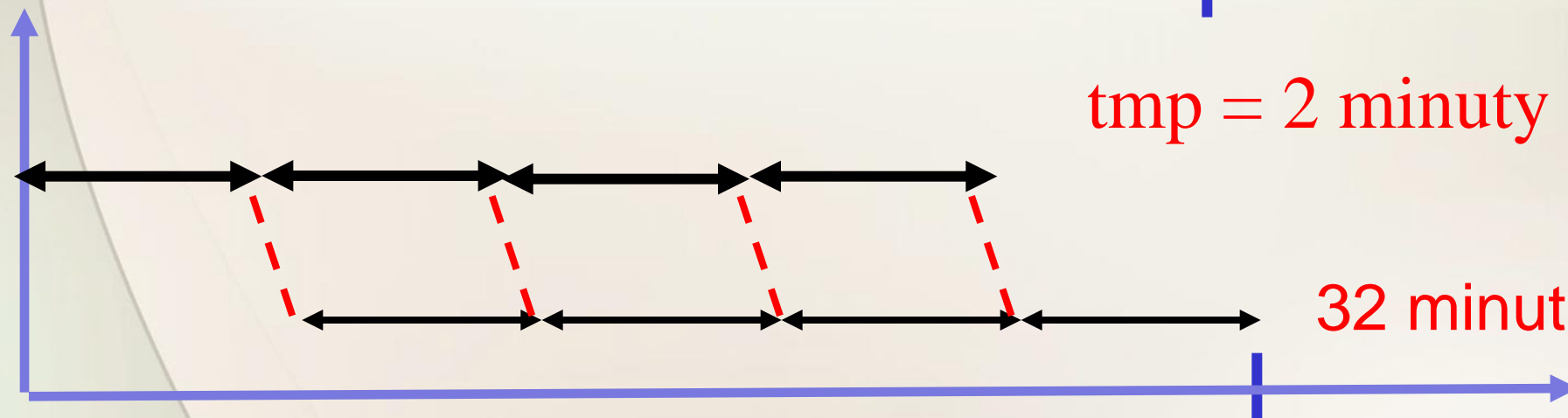
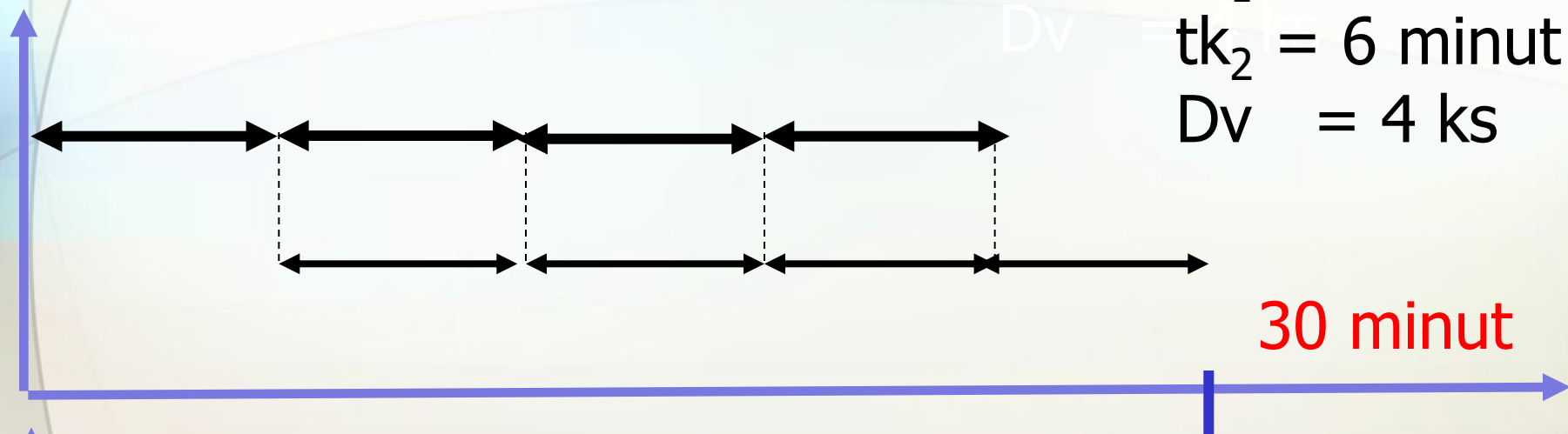

Druhá operace může začít později o $3 \times 2 = 6$ minuty

Souběžný zp.: čas t_{mp}

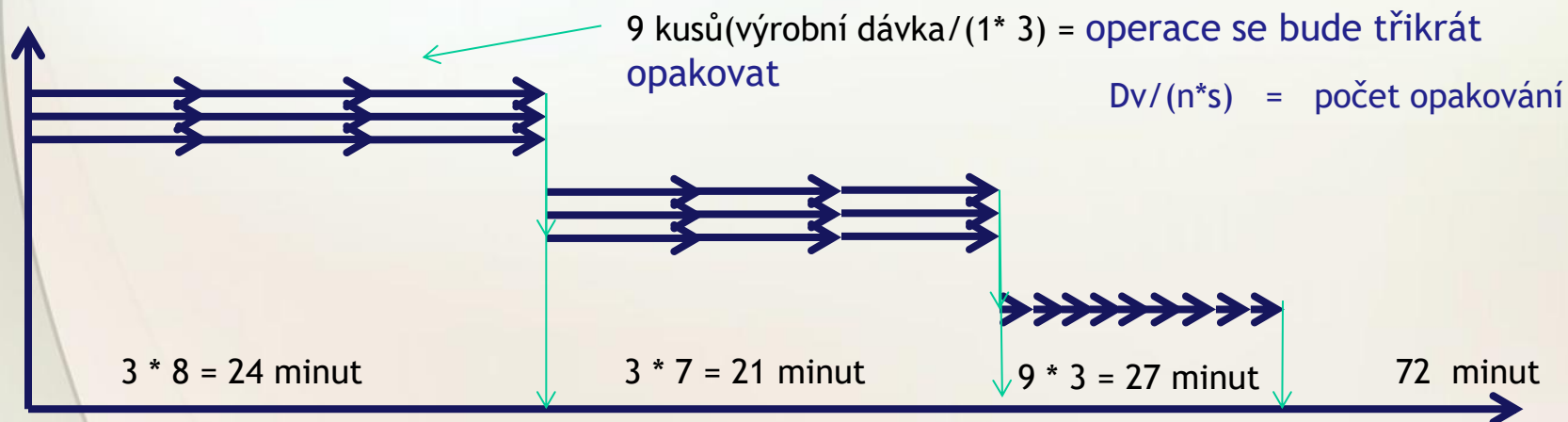
Také všechny časy t_{mp} se přičítají = suma t_{mp}

$tk_2 = tk_1 = 6$ minut
 $Dv = tk_2 = 6$ minut
 $Dv = 4$ ks

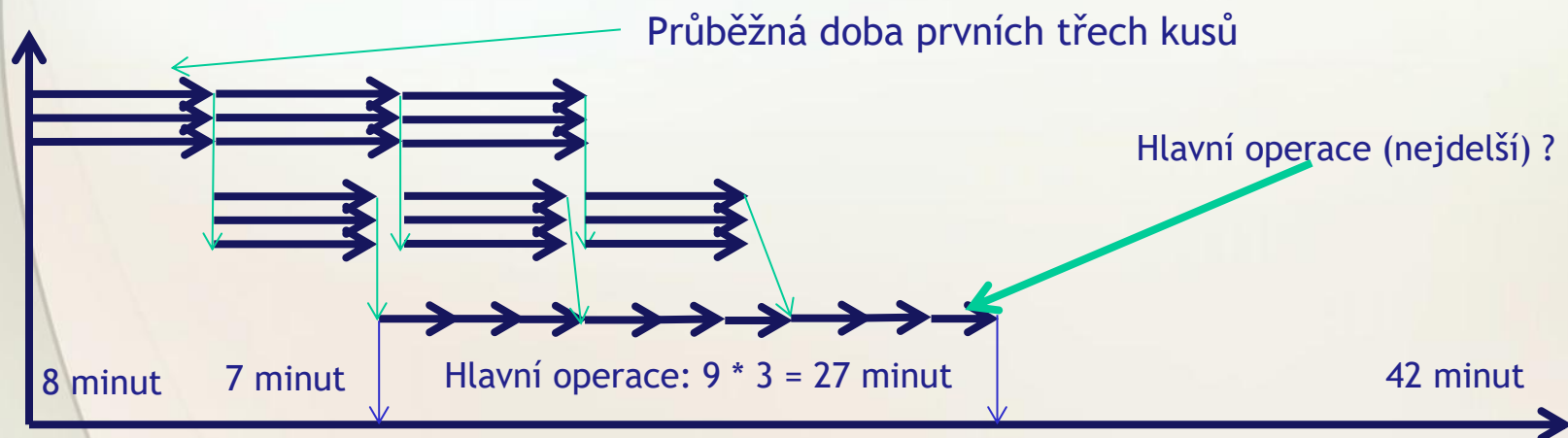
Stanovte průběžná doba výroby – postupné předávání, $dv = 9 ks$

operace	$t_k (min)$	$t_{pz} (min)$	n	s
1	8	0	1	3
2	7	0	3	1
3	3	0	1	1

Stanovte průběžná doba výroby –souběžné předávání, $dv = 9 ks$

operace	$t_k (min)$	$t_{pz} (min)$	n	s
1	8	0	1	3
2	7	0	3	1
3	3	0	1	1

Délka průběžná doba výroby závisí na:

- Velikost výrobní dávky
- Způsob předávání
- Technickohospodářské normy (t_k , t_{pz})
- Organizace (t_{mp})

.....

Souběžný způsob předáváníí

Výhody:

- Nejkratší průběžná doba

X

Nevýhody:

- Předmětné uspořádání
- Synchronizace

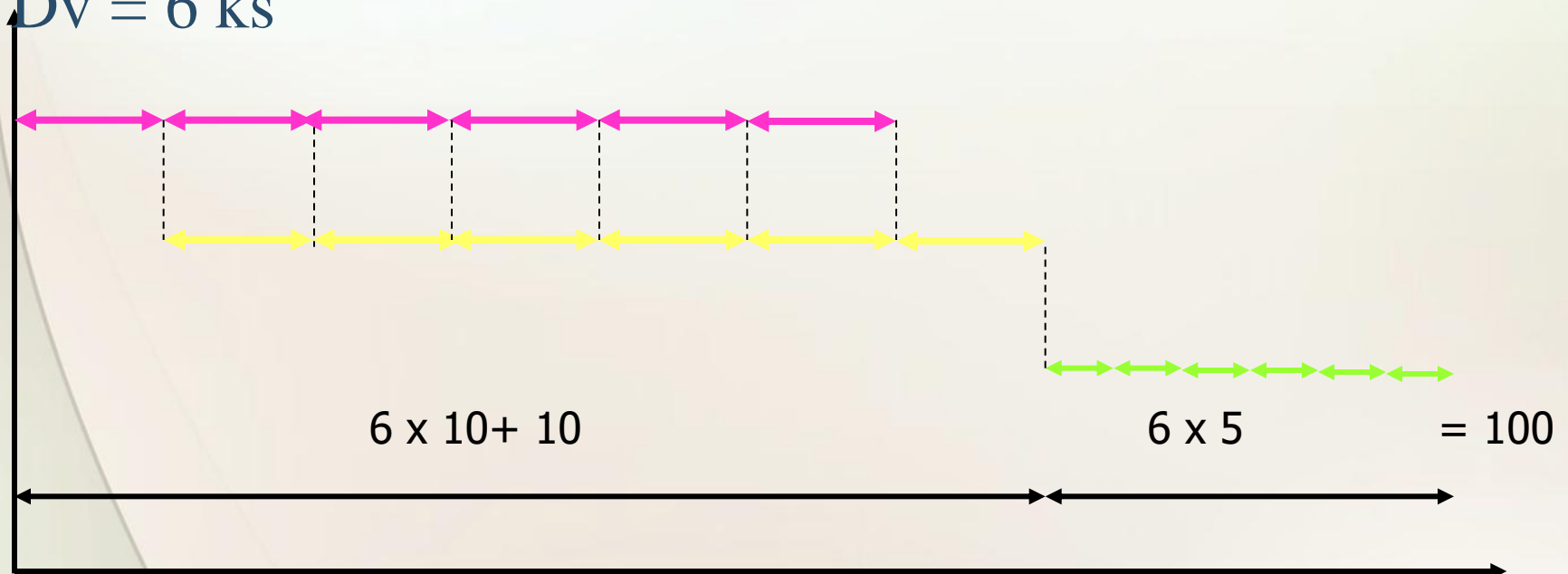

Smíšený způsob

- A) Kombinace postupného a souběžného
- B) Využití předstihu
- C) Souběžného předávání po manipulační (dopravní) dávce

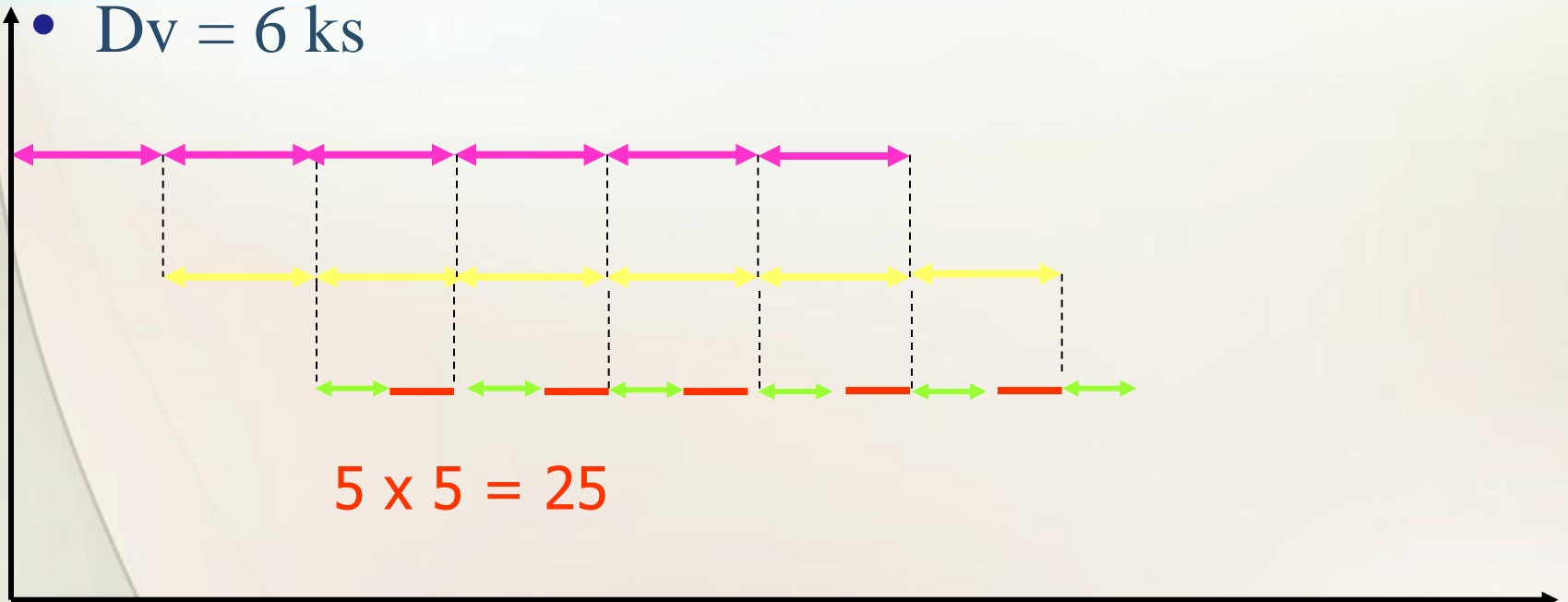
A) Kombinace postupného a souběžného

- $t_{k1} = 10$ minut
- $t_{k2} = 10$ minut
- $t_{k3} = 5$ minut
- $D_v = 6$ ks

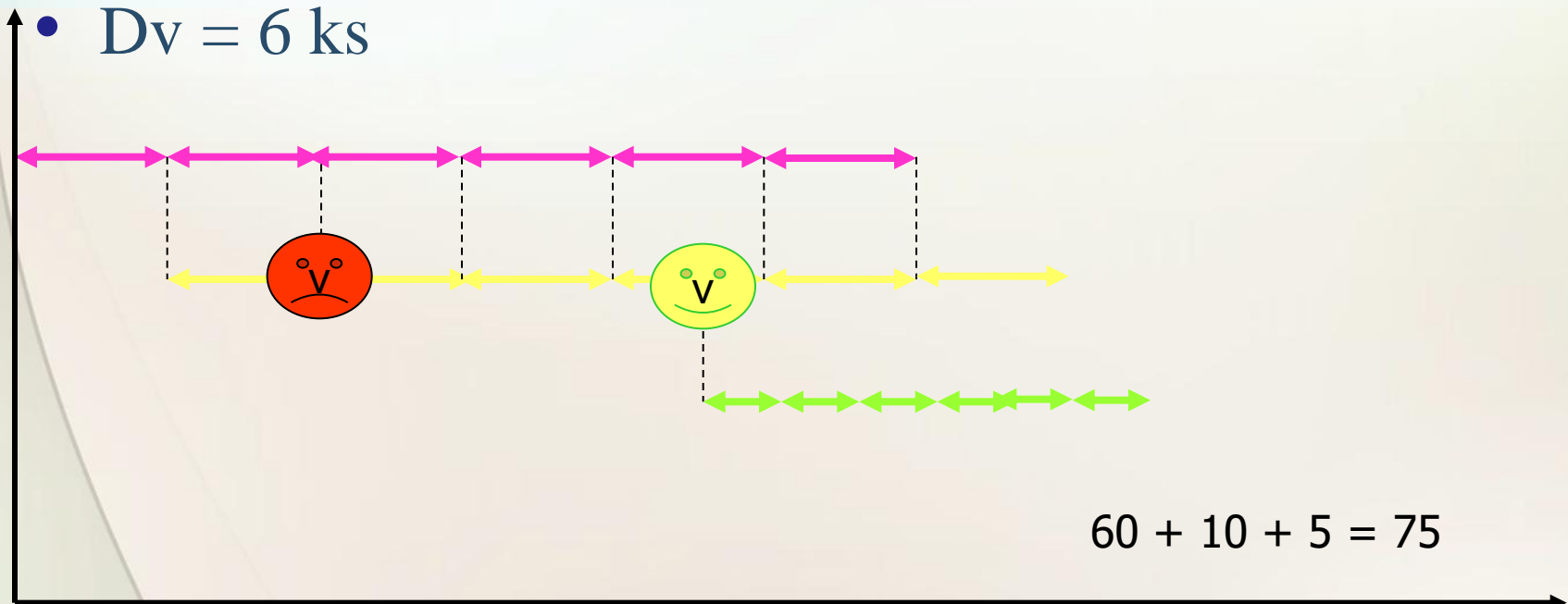
B) Využití předstihu

- $t_{k1} = 10$ minut
- $t_{k2} = 10$ minut
- $t_{k3} = 5$ minut
- $Dv = 6$ ks

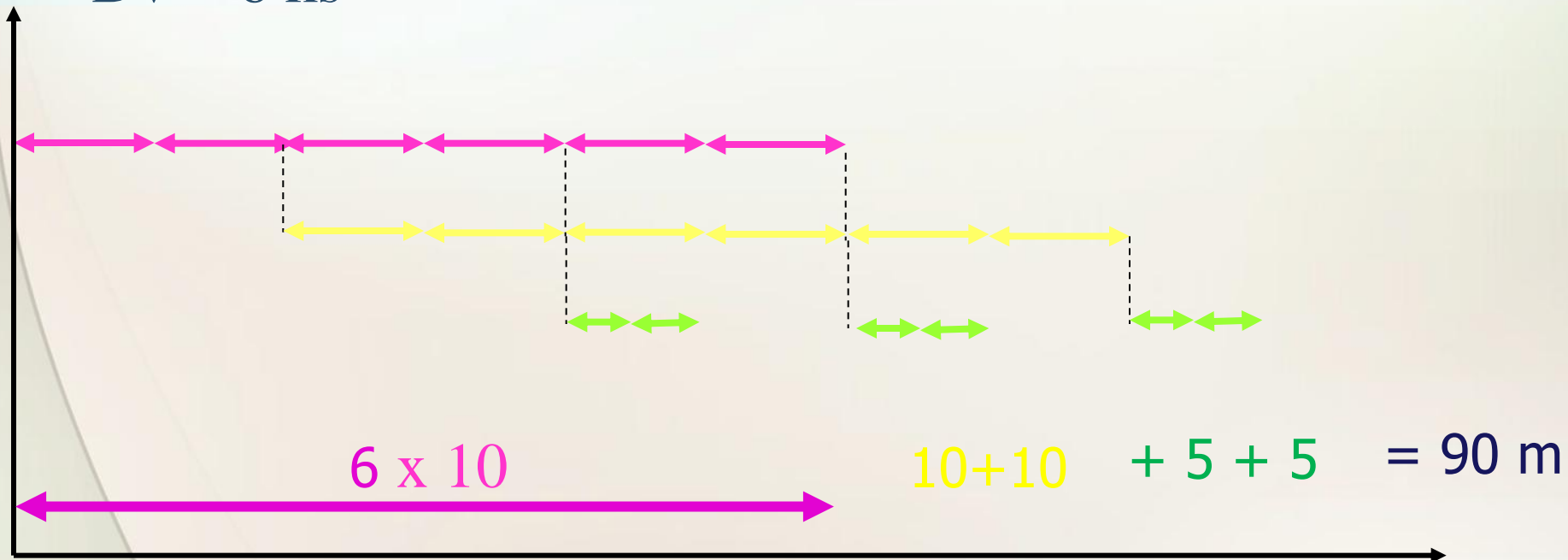
B) Využití předstihu

- $t_{k1} = 10$ minut
- $t_{k2} = 10$ minut
- $t_{k3} = 5$ minut
- $Dv = 6$ ks

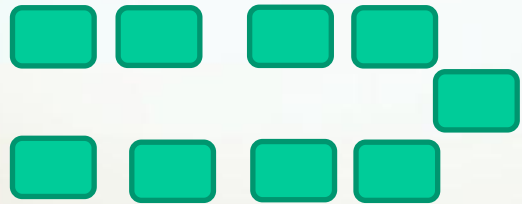
C) Předávání po manipulační dávce

- $t_{k1} = 10$ minut
- $t_{k2} = 10$ minut
- $t_{k3} = 5$ minut
- $D_v = 6$ ks

Výrobní linka: Takt

- **Takt:** časový úsek, který uplyne mezi odvedením dvou následujících výrobků

- **Cycle time:** Doba trvání operace (tk, ..)

60 sekund

1	2	3	4	5	6	7	8	9
56	56	57	60	58	59	57	59	58

Výrobní linka: Takt Time

Takt time: takt tažený od zákazníka !!!!!!!!!!!

Takt time = čas/poptávka

Příklad:

480 aut denně

8 hodin = 480 minut

$480 \text{ minut} / 480 \text{ ks} = 1 \text{ minuta} = 60 \text{ s}$

Target Cycle Time

Využívám čas na 100 % ?

Ne !!!!!!!!!!!

Celková efektivita zařízení (OEE)

- např. 90 %
- $480 * 0,9 = 432 \text{ minut}$
- $432 / 480 = 0,9 \text{ minuty} = 54 \text{ sekund}$

Takt Time, Target Cycle Time

Cycle Time - doba cyklu operace standardizovaný čas potřebný pro vykonání operace strojem nebo pracovníkem

Takt Time:

$$VČF - \sum t_c$$

Celkový požadavek zákazníka pro dané období

Target Cycle time = OEE * Takt Time
(ideálně pro všechna pracoviště)

Target cycle time

Zákazník: 420 aut denně

Řešení.

- Jaký je současný takt?
70 sekund
- Jaký je Takt Time?
 $480/420 = 1,2$ minuty = **72 sekund**
- Jaký je target cycle time (OEE=0,833)?
 $1,2 * 0,833 = 1$ minuta = 60 s

